Opzet teambijeenkomst huiselijk geweld

1e fase: Voorbereiding
Bij het organiseren van een bijeenkomst over kindermishandeling is het verstandig om te beginnen met wat de aanleiding en het doel van deze bijeenkomst vast te stellen.
Mogelijk heeft u dit ook al opgenomen in uw eigen plan van aanpak als aandachtsfunctionaris huiselijk geweld.

Vragen die kunnen helpen bij vaststellen van aanleiding en doel:

- Waarom juist nu deze bijeenkomst organiseren?
- Wat hebben jullie hier al eerder aangedaan?
- Wat wilt u bereiken met deze bijeenkomst?
- Wat is de taak van de deelnemers, wat kunnen ze al en wat wilt u ze nog leren?
- Hoe wilt u een vervolg aan deze bijeenkomst geven?

Op basis van deze vragen kunt u een programma gaan opstellen en kijken hoeveel tijd u nodig heeft om de (sub) doelen te bereiken. Bedenk ook wie de bijeenkomst gaat leiden; uzelf, de directie en/of een externe trainer. Bij meerdere mensen spreek vooraf een duidelijke taakverdeling af.

Wanneer dit allemaal helder is, kan het team uitgenodigd worden. Zorg voor een pakkende uitnodiging met daarin: kort aanleiding, wat u wilt bereiken eventueel aangevuld met programma of voorbereidingsopdracht. Praktische informatie zoals locatie en tijd mag natuurlijk ook niet ontbreken.

2e fase: De bijeenkomst

Zorg dat de ruimte en alle technische zaken in orde zijn voordat de deelnemers komen.

1. <u>Welkom en inleiding:</u>

- Welkom aan de deelnemers
- Kort aanleiding, doel van de bijeenkomst en mogelijk vervolg op de bijeenkomst
- Spreek af wie het verslag maakt en wat daarin moet (bv. alleen vervolgacties)
- Opwarmer huiselijk geweld: zorg voor een pakkend begin om het onderwerp onder de aandacht te brengen. Deelnemers zitten dan meteen met hart en hoofd in het onderwerp. Opties:
  - Een filmpje of een ervaringsverhaal. Nabespreken: Wat raakt je of wat valt je op?
  - Andere optie is om te beginnen met de associatieoefening (zie Toolkit):
    - Vraag de deelnemers waar zij allemaal aan denken bij kindermishandeling?
    - Schrijf dit op een flap en kom daar mogelijk later in je verhaal op terug

2. <u>Hoofdonderwerp</u>
   Afhankelijk dus van aanleiding en doel heeft u het hoofdonderwerp vastgesteld. Wij geven hier een voorbeeld van een bijeenkomst over signaleren van huiselijk geweld. Andere mogelijke onderwerpen zijn; handelen bij een vermoeden van huiselijk geweld, werken volgens de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling of gespreksvoering.

Hoe zorg je voor een levendige bijeenkomst?

- Betrek de deelnemers actief erbij: stel vragen en geef deelnemers de kans vragen te stellen.
- Stimuleer de deelnemers tot discussie:
    - door sturende vragen te stellen
    - door prikkelende stellingen te deponeren
    - af en toe eerst met zijn tweeën discussiëren voordat je plenaire een terugkoppeling vraagt
- Vat tussendoor de opmerkingen samen voor de deelnemers.
- Laat de discussie niet afdwalen van de kern: gebruik de flip-over als houvast.
- Gebruik de flip-over eventueel ook om vragen en stellingen op te schrijven.

3. <u>Signaleren van huiselijk geweld:</u>
    a. **Definitie** huiselijk geweld
    Onder huiselijk geweld wordt verstaan geweld dat door iemand uit de huiselijke kring van het slachtoffer wordt gepleegd. Dat kunnen zijn: partners, ex-partners, gezinsleden, familieleden en huisvrienden.
    De term 'huiselijk geweld' verwijst naar de relatie tussen pleger en slachtoffer. Er is meestal sprake van een machtsverschil. Het slachtoffer is afhankelijk van de dader. Het gaat bij huiselijk geweld om lichamelijke, seksuele en psychische vormen van geweld.
    b. **Cijfers 2018:**
    40% van de Nederlanders heeft ooit te maken gehad met Huiselijk geweld.

    c. **Mogelijke oorzaken** van huiselijk geweld
        - Intergenerationele overdracht
        - Machtsverschillen
        - Spanningen tussen (ex-)partners, werkloosheid, psychische problemen of verslaving.
    d. **Signaleren** van huiselijk geweld:
    Voor een lijstje van signalen kun je terecht op deze Toolkit bij “stap 1. Signaleren”.
    Ingewikkelde bij signaleren van huiselijk geweld is dat de signalen kunnen duiden op een vorm van huiselijk geweld maar er kan ook een andere verklaring zijn voor de signalen, die niets met huiselijk geweld te maken heeft.
    Signaleren is niet bewijzen zoeken, wel van subjectief naar objectief gaan ofwel je gevoel verder onderzoeken. Daarvoor kun je de volgende oefening gaan doen
    e. **Oefeningen met objectief en subjectief:**
    Voorbeelden hiervan, die je terug kan vinden op de Toolkit zijn:
        - Tekening objectief observeren met een jongetje op de trap en tekening strip hondjes ter illustratie
        - Werkvorm Inbreng signalen noemen objectiveren van signalen
    f. Wat maakt signaleren van huiselijk geweld zo **moeilijk** voor ons?
        - Het heeft te maken met je eigen waarden en normen.
        Dit kun je bijvoorbeeld onderzoeken aan de hand van de werkvorm Opiniespel op de Toolkit.
        - Speelt zich af in het geheim (veel verwarrende gevoelens zoals taboe, schaamte, loyaliteit)
        - Eigen gevoelens.
        Bewustwording hiervan kun je oefenen door werkvorm lijst met belemmeringen huiselijk geweld, zie Toolkit. Voor lijst met belemmeringen is de volgende volgorde aan te raden:

1. voor jezelf invullen
2. daarna plenair bespreken
3. wat kan de groep bedenken om met belemmeringen om te gaan

g. Afsluiten met wat zou in het algemeen kunnen **stimuleren** om te signaleren?
- Huiselijk geweld moet je willen zien (realiteit)
- Huiselijk geweld kan ons allemaal gebeuren (voorstellen dat je over een grens heen zou gaan of een ander over jouw grens?)
- Elk signaal is een kans
- Duidelijkheden: verantwoordelijkheid, weten wat je moet doen en hoe te handelen daarvoor dus de meldcode.

4. <u>Afsluiting:</u>
- De resultaten van de bijeenkomst samenvatten
- Deelnemers vragen wat ze geleerd hebben en waar ze mee verder gaan?
- Mogelijke vervolgactiviteiten presenteren; waar komt u wanneer op terug
- Evaluatie van de bijeenkomst mondeling en/of schriftelijk